

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžo/71/2013
Identifikačné číslo spisu:	6012200509
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6012200509.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobcu 1/ V. O. nar. X.XX.XXXX, bytom O. zastúpeného opatrovníčkou W., bytom O. proti žalovanému Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Banská Bystrica, Trieda SNP č. 75, Banská Bystrica o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A/2012/00514-Ma zo dňa 21. mája 2012 a žalobkyne 2/ W., bytom O., proti žalovanému Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Banská Bystrica, Trieda SNP č. 75, Banská Bystrica o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A/2012/00515 zo dňa 21. mája 2012, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. apríla 2013, č. k. 23S/56/2012-62, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. apríla 2013, č. k. 23S/56/2012-62, p o t v r d z u j e .
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 10. apríla 2013, č. k. 23S/56/2012-62, zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného číslo A/2012/00514-Ma zo dňa 21. mája 2012 a číslo A/2012/00515 zo dňa 21. mája 2012, ktorými boli zamietnuté odvolania žalobcov a potvrdené rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 14. februára 2012 č. A/2007/15061/7/ZDE o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla žalobcovi 1 a zo dňa 14. februára 2012 č. A/2009/00874/6/ZDE o odňatí peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím žalobkyne 2 s účinnosťou od 1. augusta 2010 a zastavení ich výplaty. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd považoval za správne konštatovanie žalovaného, že v roku 2007 došlo k nesprávnemu určeniu miery funkčnej poruchy pre ochorenie, ktoré nebolo preukázané, teda nebolo zdokladované odbornými nálezmi, a dospel k záveru, že žalovaný náležite odôvodnil, prečo považuje odnímané peňažné príspevky, ktorých výplatu zároveň zastavil, za poskytnuté neprávom. Krajský súd mal za nepochybne preukázané, že žalobca 1 je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s určenou mierou funkčnej poruchy v rozsahu 50 % (40 % pre ľahkú mentálnu

retardáciu a 10 % pre poruchy správania) a žalovaný vec správne posúdil podľa § 45 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“). Po preskúmaní napadnutých rozhodnutí ako i konania, ktoré predchádzalo ich vydaniu dospel k záveru, že rozhodnutia žalovaného boli vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a zistené skutočnosti boli správne právne posúdené.

Proti rozsudku krajského súdu podali žalobcovi včas odvolanie a žiadali, aby odvolací súd rozsudok zrušil a aby im boli vrátené všetky peňažné príspevky, ktoré im boli odňaté. Poukazovali na znalecké posudky č. 59/2006 a č. 17/2006, ktoré boli vyhotovené pre Okresný súd v Lučenci v konaní o pozbavenia žalobcu 1 spôsobilosti na právne úkony, z ktorých vyplýva, že porucha jeho zdravia je trvalá a liečbou neovplyvniteľná a je odkázaný na pomoc a opateru inej osoby. Zníženie miery funkčnej poruchy u žalobcu 1 zo 60 % na 50 %, nie je dostatočne odôvodnené, keďže jeho diagnóza sa nezmenila. Osoby pozbavené spôsobilosti na právne úkony majú nárok na finančné príspevky za opatrovanie a v prípade, že príspevok za opatrovanie žalobcu 1 nebude vrátený, bude jeho manželka nútená podať na súd návrh na zmenu opatrovníka, pretože nebude môcť opatrovať manžela bez peňažných príspevkov. Krajský súd ani žalovaný nerešpektovali ani Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý je medzinárodnou zmluvou, ktorá má prednosť pred zákonmi. Trvali na tom, že žalobca 1 ako osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony nie je schopný sa o seba starať a potrebuje usmernenie a celodennú opateru.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu zotrval na svojom stanovisku k podanej žalobe s tým, že sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom krajského súdu. Poukázal na to, že odvolanie neobsahuje žiadne nové právne významné skutočnosti, s ktorými by sa žalovaný a súd nezaoberali. Vzhľadom na to, že zdravotný stav, ako aj sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia žalobcu 1 boli od začiatku nesprávne posúdené, nebolo možné tento nezákonný stav prehliadnuť a bolo potrebné konať z vlastného podnetu, rešpektujúc zodpovednosť orgánov miestnej štátnej správy i Ústredia za účinné vynakladanie verejných financií na určené účely. Navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 v spojení s § 246c a § 250ja Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a o odňatí peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu. Na zdôraznenie jeho správnosti považuje za potrebné doplniť nasledovné:

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla možno poskytovať len ťažko zdravotne postihnutej fyzickej osobe, ktorá spĺňa zákonom stanovené podmienky. Taktiež peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytovať fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím pri splnení zákonom stanovených podmienok. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že právny nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na prevádzku osobného motorového vozidla ako aj na peňažný príspevok na opatrovanie neexistuje. Ide o fakultatívne dávky a preto pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutí žalovaného súd skúmal len to, či žalovaný pred svojimi rozhodnutiami dostatočne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. posudková činnosť na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť.

Podľa § 11 ods. 11 vety prvej zákona č. 447/2008 Z. z. výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon

neustanovuje inak.

Podľa § 13 ods. 1 písm. e) zákona č. 447/2008 Z. z. sociálna posudková činnosť na účely tohto zákona je navrhovanie kompenzácií v jednotlivých oblastiach.

Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach (§ 13 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z.).

Podľa § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 447/2008 Z. z. na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu.

Príslušným orgánom je orgán uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) zákona.

Podľa § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

Námietka žalobkyne, že správny orgán a súd prvého stupňa mali prihliadnuť na znalecké posudky č. 59/2006 a č. 17/2006, ktoré boli vyhotovené pre Okresný súd v Lučenci v konaní vo veci pozbavenia spôsobilosti na právne úkony žalobcu 1, nie je dôvodná, keďže uvedené znalecké posudky boli vyhotovené v inom súdnom konaní a nemôžu byť podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu v konaní podľa zákona č. 447/2008 Z. z. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pozbavenie spôsobilosti na právne úkony nie je samo o sebe dôvodom na poskytovanie predmetných príspevkov; nie je dôkazom, že žalobca trpí takým ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré by odôvodňovalo priznanie peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia podľa zákona č. 447/2008 Z. z.. Predmetné príspevky je možné poskytovať len pri splnení zákonom stanovených podmienok. Takouto podmienkou je, že komplexný posudok okrem miery funkčnej poruchy a ďalších vyjadrení musí obsahovať aj návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu.

Komplexný posudok vyhotovený podľa § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. zo 14. mája 2012, ktorý bol podkladom pre napadnuté rozhodnutia žalovaného, ako aj komplexný posudok z 3. februára 2012, ktorý bol podkladom pre rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, zhodne stanovili, že miera funkčnej poruchy žalobcu 1 je 50 % a preto sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Na základe zisteného zdravotného stavu však nenavrhlí poskytnúť žalobcovi peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla ani peňažný príspevok na opatrovanie (a ani žiadne iné kompenzácie). Zákonné podmienky pre poskytovanie peňažných príspevkov podľa § 38 § 40 citovaného zákona preto neboli splnené.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníma a jeho výplata sa zastaví, ak sa zistí, že sa poskytol neprávom alebo jeho poskytovanie prestalo plniť svoj účel.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého komplexné posudky vydané v danej veci vychádzali z podkladov, ktoré sú obsiahnuté v spisoch správnych orgánov, sú úplné a riadne zdôvodnené. Aj odvolací súd je toho názoru, že žalovaný sa logicky a vecne správne vysporiadal so všetkými okolnosťami podstatnými pre poskytovanie peňažných príspevkov. Tiež dostatočne zdôvodnil, prečo pristúpil z vlastného podnetu k opätovnému posúdeniu zdravotného stavu žalobcu 1 a zistil, že jeho zdravotný stav a sociálne dôsledky zdravotného postihnutia neboli v minulosti hodnotené správne, v dôsledku čoho na základe objektívnych, úplných a dostatočne odôvodnených posudkov odhal peňažné príspevky ako neprávom priznané. Komplexné posudky a lekárske posudky posudkových lekárov vyhotovené v konaní, boli dostatočne doložené vykonaným šetrením aj obsahom pripojenej zdravotnej dokumentácie a o vecnej správnosti a odbornej úrovni ich záverov nemal ani odvolací súd pochybnosti.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku, že súd ani správny orgán nerešpektovali Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím. Predmetný Dohovor upravuje všeobecné zásady a práva osôb so zdravotným postihnutím, ktoré jednotlivé štáty zabezpečujú osobám so zdravotným postihnutím vnútroštátnymi predpismi, akým je v danom prípade zákon č. 447/2008 Z. z., ktorý upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého

zdravotného postihnutia.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd mal za preukázané, že posudky, ktoré boli podkladom rozhodnutia žalovaného sú objektívne, úplné a dostatočne odôvodňujúce odňatie poskytovaných peňažných príspevkov. Rozhodnutia žalovaného z toho dôvodu považoval za zákonné a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods.3 veta druhá v spojení s § 219 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 250k ods.1 O.s.p., lebo žalobcovia v odvolacom konaní neboli úspešní a žalovanému náhrada takých trov nepatrí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok